

I Jornades de

BIODIVERSITAT MARINA

Coralls, gorgònies i altres invertebrats

Propostes del grup de treball amb ponents i experts.

Can Tàpera, 21 de novembre de 2024

INTRODUCCIÓ

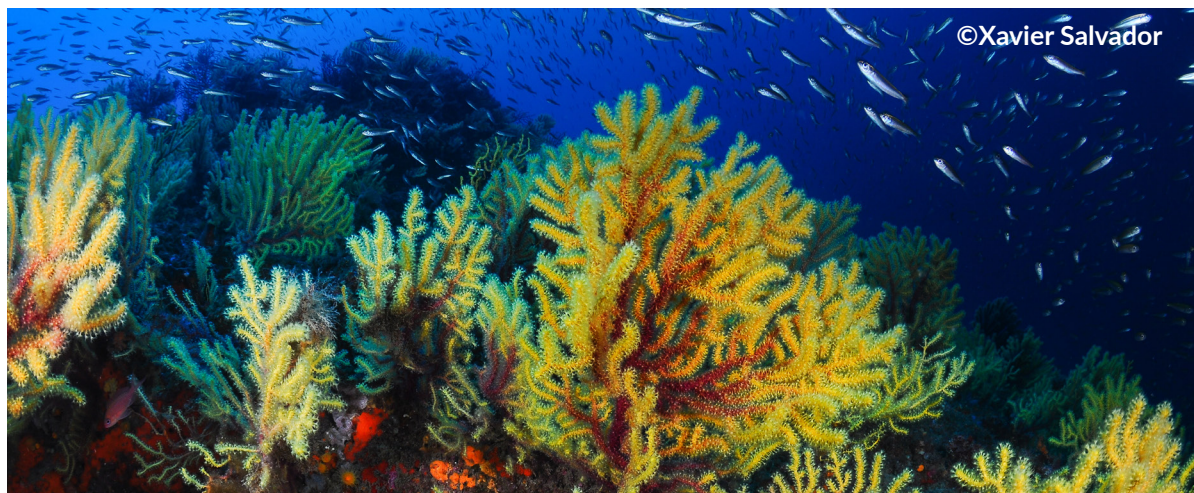
Després de la jornada sobre coralls, gorgònies i altres invertebrats que tingué lloc a la seu de la Fundació Sa Nostra el dia 21 de novembre de 2024, els ponents i un grup d'experts en la matèria es varen reunir per posar en comú propostes i recomanacions amb l'objectiu d'elaborar un document "full de ruta" que pugui ser d'utilitat per a l'administració, centres de recerca i entitats del tercer sector per avançar en la conservació d'aquestes espècies.

Aquest document és un resum del que va sortir a la reunió. Estructura les idees i les propostes de manera eficient i col·laborativa, des de la necessitat d'enfortir el coneixement i la recopilació de dades fins a la implementació de mesures de mitigació, conservació, protecció i divulgació.

Les presentacions de la Jornada es poden veure al canal de Youtube de la Fundació Marilles: <https://youtu.be/uZJ-AMAK2Jc?t=1321>

Assistents:

Pep Coll (TRAGSA)
Aniol Esteban (Fundació Marilles)
Quim Garrabou (ICM-CSIC)
Cristina Linares (UB)
Maria Montseny (UB)
Paco Ruiz (MITERD)
Pablo Rodríguez (Fundació Marilles)

LÍNIES D'ACCIÓ PROPOSADES

1. Seguiment i cartografia d'espècies i hàbitats:

ÀMBIT DE LES RESERVES MARINES D'INTERÈS PESQUER (RMIP)

- Ampliar el seguiment més enllà de les espècies d'interès pesquer, incloent formadors d'hàbitats com algues, Posidònia, gorgònies, coralls i comunitats coral·lígenes.
- Incloure en aquest seguiment espècies clau com els eriçons, altres equinoderms, *Pinna nobilis*, esponges i *Cladocora*.
- Col·laborar amb els responsables dels espais protegits per integrar aquestes avaluacions en la gestió diària.
- Realitzar cartografia d'hàbitats, aprofitant bases existents (com les de l'OBSAM), elaborant-ne de noves, si cal. Es proposa dissenyar un projecte que valori el cost aproximat d'aquestes accions (10-20 milions d'€).

ESPAIS NATURALS NO INCLOSOS EN RMIP

- Estendre els seguiments i les avaluacions de biodiversitat a altres espais protegits fora de les RMIP.
- Adaptar metodologies d'èxit d'altres comunitats autònomes, quan sigui pertinent.

2. Restauració d'ecosistemes:

- Explorar la viabilitat de programes com ECOREST (restauració de gorgònies) en zones com Es Vedrà o Ponent, a Eivissa.
- Incloure la reintroducció de coralls i gorgònies en el marc d'altres iniciatives, com les vinculades a taurons i rajades.

- Investigar projectes locals, com les accions de restauració de gorgònies a les Balears.

3. Ciència ciutadana:

- Reconèixer el valor de la ciència ciutadana com a eina de sensibilització i diàleg amb les comunitats, més enllà de la generació de dades.
- Desenvolupar una estructura finançada per l'administració pública que pugui ser recolzada per iniciatives de ciència ciutadana, però que no en depengui de manera estructural.

4. Promoció de la taxonomia:

- Impulsar convocatòries de finançament amb l'objectiu que les Illes Balears esdevinguin referents en taxonomia mediterrània en un termini de 10 anys.
- Desenvolupar convocatòries pròpies de doctorat i postdoctorats en taxonomia.
- Crear un grup d'experts especialitzats en aquest àmbit per abordar l'estudi i la classificació d'espècies de forma sistemàtica.

5. Restauració passiva a través de protecció estricta:

- Reconèixer les limitacions de les tècniques actuals de restauració activa i prioritzar la protecció estricta de zones marines com la mesura més efectiva per a la conservació dels ecosistemes marins.
- Integrar la restauració passiva en les polítiques de gestió per assegurar la regeneració natural dels hàbitats.

PROPOSTA CRONOLÒGICA PER IMPLEMENTAR AQUESTES ACCIONS

1. Curt termini

- Iniciar el seguiment de comunitats i espècies clau dins les RMIP, incloent transectes per a macroinvertebrats, gorgònies i algues.
- Realitzar un estudi preliminar per valorar costos i necessitats tècniques de la cartografia d'hàbitats.
- Organitzar sessions informatives i de coordinació amb els responsables dels espais protegits.

2. Mitjà termini

- Explorar programes de restauració activa, com Ecorest, a Eivissa i altres zones viables.
- Engegar una estructura de ciència ciutadana recolzada amb finançament públic, amb protocols clars per a la recollida de dades.
- Crear una convocatòria de projectes per fomentar la taxonomia mediterrània.

3. Llarg termini

- Implementar una xarxa integrada de seguiment d'hàbitats i espècies, amb cartografia completa de zones prioritàries.
- Consolidar la protecció estricta com a estratègia clau en la gestió de zones marines.
- Desenvolupar programes educatius i divulgatius per reforçar la sensibilització social i la participació en la conservació marina.

